

§ 54

KFKS 2014/331-709

SOU 2014:2; framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten

Yttrande till regeringen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar social- och äldrenämndens förslag till yttrande över SOU 2014:2, framtidens valfrihetssystem, med den ändringen att sista stycket får följande lydelse.

Nacka kommun tillstyrker förslaget om att äldre personer ska få lagstadgad rätt att välja anordnare av hemtjänst. Det är rimligt att alla äldre i landet får samma rätt att välja, och att lagstiftningen blir konsekvent med barnfamiljers lagstadgade rätt att välja förskola och skola åt sina barn. Nacka kommun menar att äldres rätt att välja också bör utvidgas till en rätt att välja äldreboende. Nackas 20-åriga erfarenhet av valfrihet inom äldreomsorgen är mycket goda och visar att farhågor om att äldre inte kan eller vill välja inte stämmer. Valfriheten är en tydlig drivkraft för ökad kvalitet och större mångfald.

Ärende

Nacka kommun har fått på remiss att yttra sig över betänkandet Framtidens valfrihetssystem – inom socialtjänsten (SOU 2014:2). Betänkandet inleds med en beskrivning av hur valfrihetssystemen utvecklats och dess betydelse för brukarna. Därefter följer en kartläggning av befintliga utförare och en jämförelse av kvalitet, kostnader och effektivitet mellan kommuner som tillämpar respektive inte tillämpar lagen om valfrihetssystem (LOV). Betänkandet belyser även sambandet mellan vinstutdelning, ersättningssystem och kvalitet samt frågor om kvalitetssäkring och ekonomisk uppföljning. Betänkandet avslutas med förslag om utökad valfrihet och hur brukarna kan stödjas i valet av utförare.

I yttrandet redogörs för Nacka kommuns synpunkter på betänkandet. Sammanfattningsvis finns det inget att invända mot en utökad valfrihet i andra kommuner. Inte heller mot förslaget att Socialstyrelsen får till uppdrag att utarbeta vägledningar för hur brukarna kan stödjas i valet av utförare.

Handlingar i ärendet

Sociala kvalitetsenhetens tjänsteskrivelse den 26 mars 2014

Förslag till yttrande, 2014-03-25

Protokollsutdrag, social- och äldrenämnden, §50

Remiss

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i social- och äldrenämnden den 25 mars 2014 § 50

Social- och äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att anta föreslaget yttrande till Socialdepartementet, dnr S2014/420/FST.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C), Jan-Eric Jansson (KD), Stefan Saläng (FP) och Eva Öbom Ekdahl (M), bifall till föreslaget yttrande med den ändringen att sista stycket skulle få följande lydelse.

Nacka kommun tillstyrker förslaget om att äldre personer ska få lagstadgad rätt att välja anordnare av hemtjänst. Det är rimligt att alla äldre i landet får samma rätt att välja, och att lagstiftningen blir konsekvent med barnfamiljers lagstadgade rätt att välja förskola och skola åt sina barn. Nacka kommun menar att äldres rätt att välja också bör utvidgas till en rätt att välja äldreboende. Nackas 20-åriga erfarenhet av valfrihet inom äldreomsorgen är mycket goda och visar att farhågor om att äldre inte kan eller vill välja inte stämmer. Valfriheten är en tydlig drivkraft för ökad kvalitet och större mångfald.

Rolf Wasteson (V) yrkade avslag till sociala kvalitetsenhetens förslag och Mats Gerdaus yrkande samt yrkade att LOV skulle avskaffas och så länge LOV finns, inte vara tvingande.

Majvie Swärd (S) yrkade bifall till sociala kvalitetsenhetens förslag.

Beslutsgång

Med avslag på Rolf Wastesons yrkande och Majvie Swärds yrkande beslutade arbetsutskottet i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Reservationer

Rolf Wasteson (V) reserverade sig mot beslutet och ingav följande.

”Vänsterpartiet har länge varit kritiska till Nackas kundvalssystem. Dessa system har kommit att vara en grund för införandet av LOV-lagen. Hela idén med LOV handlar inte om reell valfrihet för brukarna (dvs att välja hur t ex deras hemtjänst ska utformas) utan om att kunna välja utförare. Vi är definitivt inte emot att brukarna ska ha ett stort inflytande över hur utformningen är men kundval, och därmed LOV, är fel väg att gå. När så den moderatledda Nacka-majoriteten så vill att LOV ska vara tvingande så hindrar man därmed

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

kommuner att välja bort LOV även när medborgarna där valt bort kundval i demokratisk ordning.”

Protokollsanteckningar

Majvie Swärd (S) lät för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

”Vi är inte emot olika anordnare eller att medborgarna/brukarna själv ska kunna välja bland dessa. Det är mycket viktigt att man själv, som äldre, ska kunna påverka innehållet i hemtjänsten t ex. Det är synnerligen viktigt att det ställs tillräckliga kvalitetskrav på anordnarna och att de utvärderingar som görs sker på ett betydligt mer kvalificerat och rättsäkert sätt än genom kundundersökningar. Det är t ex beklämmande att Caremas/Vardagas egna interna mätningar har så många fler mätpunkter och variabler än kommunens och då är ändå kommunen ytterst ansvarig för verksamheten och betalar bolagen med skattemedel. Det ligger i vårt intresse att skattepengarna ska användas till god omvårdnad av våra äldre och inte landa på någon skatteparadisö. Det är inte heller bra att stora bolag köper upp mindre, det blir privata monopol. Kvalitetsuppföljning, granskning och styrning behöver vara betydligt mer välutvecklat än vad det är i Nacka i dagsläget.”

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

”Valfrihet är bra, speciellt om den är reell och kan jämföras mellan olika typer av anordnare. Det viktigaste i sammanhanget är en bra kvalitetsuppföljning, gärna i kombination med besök på plats och intervju av personal.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
